

**ZESPÓŁ SZKÓŁ-
SZKOŁA PODSTAWOWA
im. prof. Jana Czekanowskiego w Cmolasie**

36-105 Cmolos 269, tel./fax 17 283-77-08

zscmolos@zscmolos.pl

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z ZAJĘĆ TECHNICZNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ

PSO jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562) § 3 ust.3 i ust. 4 z póź. zm. , Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 130, poz. 906)z póź.. zm. jak również z WSO w Zespole Szkół – Szkole Podstawowej im. prof. J. Czekanowskiego w Cmolosie.

**Opracował: Tomasz Trojnecki
Marek Wilk**

Umowa z uczniami.

1. Kontrakt z uczniami jest ustalany na pierwszych zajęciach lekcyjnych z przedmiotu i uwzględnia Przedmiotowy System Oceniania oraz obowiązki ucznia i nauczyciela związane z przedmiotem zajęcia techniczne w danym roku szkolnym.
2. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
3. Oceny są jawne i na bieżąco odnotowywane w dzienniku lekcyjnym.
4. Ocenie podlegają:
 - praca na lekcji:
 - ćwiczenia praktyczne;
 - odpowiedzi ustne (znajomość danych zagadnień, posługiwanie się terminami i pojęciami technicznymi);
 - prezentowanie samodzielnie opracowanych zagadnień;
 - aktywność, systematyczność oraz jakość pracy;
 - współpraca w grupie;
 - stosowanie zasad bezpieczeństwa i właściwej organizacji pracy.
 - sprawdziany i testy wiadomości i umiejętności,
 - kartkówki, prace domowe,
 - prace podejmowane z własnej inicjatywy na przykład: referaty, prezentacje, plansze poglądowe, instrukcje itp.,
 - wykonane prace dodatkowe,
 - udział w konkursach,
 - udział w kole przedmiotowym.
5. Sprawdziany i testy obejmujące większy zakres materiału są obowiązkowe. W ciągu semestru odbędzie się jeden sprawdzian lub test.
6. Sprawdziany i testy są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.

7. W przypadku nieobecności na sprawdzianie lub teście, uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w terminie nieprzekraczającym dwa tygodnie od momentu przyścia do szkoły. W przypadku stwierdzenia, iż uczeń unika zajęć (wagaruje), nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną.
8. Uczeń ma jednokrotną możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem.
9. Kartkówki z ostatnich trzech lekcji nie są zapowiadane.
10. Nie ocenia się uczniów po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (min. 1 tydzień).
11. Uczeń ma prawo jednokrotnie w ciągu semestru zgłosić nie przygotowanie do lekcji.
12. W przypadku uczniów z opinią Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej obniża się wymagania na poszczególne oceny. Nauczyciel podchodzi do takiego ucznia indywidualnie zgodnie z treścią takiej opinii.

Kryteria oceny z poszczególnych form aktywności.

1. Sprawdziany i testy będą punktowane, a następnie przeliczane na oceny według schematu:
 - 0% - 30% niedostateczny
 - 31% - 49% dopuszczający
 - 50% - 69% dostateczny
 - 70% - 89% dobry
 - 90% - 99% bardzo dobry
 - 100% celujący
2. Ocena celująca może być wystawiona tylko wtedy, gdy sprawdzian zawiera dodatkowe zadanie. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, jeśli otrzyma ilość punktów przewidzianych na ocenę bardzo dobrą i poprawnie rozwiąże zadanie dodatkowe.
3. Uczeń przed sprawdzianem powinien być poinformowany o ilości punktów za poszczególne zadania oraz o potrzebnej ilości punktów na poszczególne oceny.

4. Aktywność ucznia w czasie lekcji oraz aktywność poza lekcjami, może być nagradzana „plusem” odnotowanym przez nauczyciela w zeszytach aktywności. Pod uwagę bierze się zawartość rzeczową, stosowanie języka technicznego umiejętność formułowania myśli oraz samodzielność. Uczeń który otrzymał trzy plusy otrzymuje ocenę bardzo dobrą za odpowiedź.
5. W długoterminowych pracach problemowych oceniany jest sposób ujęcia zagadnienia, wyczerpanie tematu, korzystanie z różnorodnych źródeł.
6. Udział w konkursach: za awans do następnego etapu lub osiągnięcie tytułu laureata uczeń otrzymuje ocenę celującą. Za wynik na poziomie wyższym niż 50% procent uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Za sam fakt udziału w konkursie uczeń nie otrzymuje oceny.

Ocenianie

wiadomości i umiejętności uczniów klas IV - VI

Wymagania na poszczególne oceny szkolne

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe zagadnienia bhp i stosuje się do nich w pracowni,
- zna numery podstawowych telefonów alarmowych,
- uczestniczy w zajęciach i posiada zeszyt przedmiotowy z niewielkimi brakami,
- rozumie potrzebę troski o własną odzież,
- rozróżnia ściegi podstawowe i ozdobne,
- zna podstawowe znaczenie witamin i składników mineralnych w organizmie,
- wie, jaki jest cel przechowywania żywności,
- rozpoznaje przedmioty z tworzyw sztucznych,
- zna zasady rzutowania prostokątnego,

- umie podzielić znaki drogowe na pionowe i poziome,
- wie, jak się powinien zachować pieszy i rowerzysta na drodze, aby nie stanowić zagrożenia dla innych i siebie,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- potrafi prawidłowo skorzystać z telefonów alarmowych w razie awarii lub zagrożenia bezpieczeństwa,
- omawia zastosowania tworzyw sztucznych,
- rozumie potrzebę organizowania akcji dla ochrony środowiska o globalnym zasięgu,
- zna podział produktów spożywczych na grupy,
- podaje przykłady różnych metod konserwowania owoców i warzyw,
- omawia zastosowania różnych urządzeń chłodniczych,
- prawidłowo nazywa i posługuje się narzędziami potrzebnymi w gospodarstwie domowym oraz na lekcji, zachowując przy tym zasady bezpiecznej i higienicznej pracy,
- zna zasady konserwacji odzieży i rozumie cel tych działań,
- potrafi posługiwać się pismem technicznym,
- umie wykonać rzut prostokątny i zwymiarować figurę geometryczną i prostą bryłę,
- wyjaśnia znaczenie sygnałów świetlnych i dźwiękowych na drodze,
- prawidłowo rozpoznaje i interpretuje znaki drogowe pionowe i poziome,
- zna przyczyny wypadków drogowych i potrafi powiedzieć w jaki sposób im zapobiegać,
- wie jak zachować się w razie wypadku drogowego,
- nazywa skutki rozwoju motoryzacji,

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada staranny i uzupełniony zeszyt,
- współpracuje w zespole uczniowskim,
- potrafi obiektywnie i krytycznie ocenić dokładność i estetykę wykonania pracy swojej i kolegów,
- charakteryzuje wady i zalety tworzyw sztucznych,
- omawia symbole związane z ekologią umieszczane na opakowaniach produktów,
- uczestniczy w ochronie środowiska na miarę swoich możliwości,
- omawia rodzaje i zastosowanie różnych włókien,
- ocenia wartości użytkowe materiałów naturalnych i sztucznych
- starannie wykonuje zadania wytwórcze właściwie organizując miejsce pracy oraz stosując zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawidłowo interpretuje określone przez producenta warunki konserwacji wyrobu,
- dzieli produkty spożywcze na grupy,
- zna rolę witamin i składników mineralnych w organizmie,
- zna rodzaje metod konserwacji żywności,
- wie jakich zasad przestrzegać przy układaniu jadłospisów,
- wyjaśnia budowę i działanie urządzeń chłodniczych,
- starannie posługuje się piśmem technicznym,
- stosuje zgodnie z przeznaczeniem materiały i przybory kreślarskie,

- prawidłowo wykonuje rzuty prostokątne brył,
- umie wskazać uzupełniające się znaki drogowe pionowe i poziome,
- rozumie i wyjaśnia potrzebę stosowania znaków drogowych i sygnałów uzupełniających,
- wie, jak się należy zachować w razie wypadku,
- potrafi udzielić podstawowej pierwszej pomocy: zabandażować ranę, unieruchomić kończynę...
- omawia aspekty rozwoju motoryzacji,

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- dostrzega problemy ekologiczne związane z produkcją, składowaniem i utylizacją tworzyw sztucznych,
- potrafi we właściwy i bezpieczny sposób wykonać pracę praktyczną z odpadów tworzyw sztucznych,
- rozumie celowość działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego człowieka,
- jest aktywnym propagatorem ochrony środowiska również poprzez segregację odpadów w swoim otoczeniu
- wyjaśnia konieczność uświadamiania społeczeństwu zagrożeń dla środowiska naturalnego,
- umie wyciągać wnioski z uwag zawartych w oznaczeniach wyrobów odzieżowych,
- charakteryzuje wady i zalety włókien roślinnych i zwierzęcych,
- zauważa potrzebę oszczędnego gospodarowania materiałami, energią i czasem,
- wykazuje rozwinięty zmysł estetyki przy wykonywaniu prac,
- prawidłowo opracowuje dokumentację technologiczną i w oparciu o nią potrafi wykonać wyrób,
- charakteryzuje grupy produktów spożywczych,
- zna i stosuje zasady kulturalnego spożywania posiłków,

- potrafi omówić znaczenie poszczególnych witamin dla człowieka,
- dostrzega zależność ułożenia jadłospisu od stanu zdrowia i wieku,
- potrafi ocenić jadłospis pod względem przydatności dla wybranej grupy ludzi lub pojedynczej osoby zwracając uwagę również na koszty,
- ma właściwy pogląd na stosowanie różnych diet,
- zna ważne ośrodki przemysłu rolno-spożywczego w Polsce,
- uzasadnia wysokie wartości „zdrowej polskiej żywności”,
- precyzyjnie i starannie posługuje się pismem technicznym,
- potrafi wykorzystać pismo techniczne i zasady sporządzania rysunku technicznego w swoich pracach,
- starannie i zgodnie z normami wykonuje rzuty prostokątne brył na trzy płaszczyzny i wymiaruje te rzuty,
- obiektywnie i krytycznie ocenia dokładność i estetykę wykonania pracy swojej i kolegów,
- płynnie charakteryzuje wykroczenia drogowe według znaczenia znaków drogowych,
- zna zasady współdziałania użytkowników dróg w celu zwiększenia bezpieczeństwa i kultury na drogach,
- umie udzielić pierwszej pomocy w nagłym wypadku,
- biegle rozwiązuje testy badające kompetencje oraz sytuacyjne krzyżówki drogowe zarówno pisemną metodą tradycyjną, jak i w programach komputerowych,
- przygotowuje materiały dodatkowe do zajęć lekcyjnych,
- aktywnie współpracuje w zespole uczniowskim.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- bierze udział w konkursach przedmiotowych,

- warunki żywienia omawia podpierając się opracowaniami prasowymi i medycznymi,
- w zainscenizowanej sytuacji „Gdy jesteś świadkiem wypadku”, podejmuje trafne decyzje,
- przejawia zainteresowanie przedmiotem wykraczające poza program nauki,
- swoją aktywnością wpływa pozytywnie na innych uczniów.

OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Każdy rodzaj aktywności ucznia podlega ocenie bez względu na to, jakich treści programowych dotyczy, a w szczególności:

- porozumiewanie się językiem technicznym,
- korzystanie z różnych źródeł i środków w celu pozyskiwania informacji, odpowiedzi i rozwiązań,
- obsługa narzędzi i urządzeń technicznych,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- rozwiązywanie problemów,
- aktywność na zajęciach,
- wkład pracy, zaangażowanie w podejmowane działania,
- praca w grupie,
- samodzielność podczas wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych,
- prezentacja swoich spostrzeżeń i wyników swoich działań,
- działalność pozaszkolna,
- kultura osobista i życzliwość wobec innych.

Celem oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia jest:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom i innym nauczycielom informacji o postępach, trudnościach oraz specjalnych uzdolnieniach i predyspozycjach ucznia.

Kryteria oceny uczniów

Ocena	Wymagania
celujący	<i>Wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza materiał nauczania w danej klasie, charakterystyczne dla ucznia o indywidualnych zainteresowaniach, nie dające się opisać w zestaw ściśle określonych kryteriów.</i> Uczeń biegle potrafi wykorzystywać w praktyce wiadomości i umiejętności. Bardzo dobrze wykonuje zadania wytwórcze przestrzegając przy tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz chętnie pomaga słabszym kolegom – aktywizując ich działania. Wykazuje się inwencją twórczą. Oszczędnie gospodaruje materiałami, energią i czasem. Jest świadomy potrzeby ochrony środowiska. Zdobył kartę rowerową (w 4 klasie). Biegle posługuje się sprzętem komputerowym i oprogramowaniem. Potrafi wykorzystać zasoby wiedzy zawarte w programach i encyklopediach multimedialnych. Świadomie i rozważnie korzysta z Internetu. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych.
bardzo dobry	<i>Wiadomości i umiejętności trudne do opanowani; najbardziej złożone, twórcze i oryginalne; wymagają stosowania w sytuacjach problemowych, korzystania z różnorodnych źródeł informacji.</i> Uczeń opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania. Sprawnie wykorzystuje teorię w praktyce wykazując się ciekawymi pomysłami i rozwiązaniami technicznymi. Wykonując zadania wytwórcze bardzo dobrze organizuje miejsce i czas pracy, dobiera materiały, narzędzia i metody pracy. Dobrze współpracuje w grupie. Jest odpowiedzialny za powierzone zadanie, bezpieczeństwo swoje i współpracowników. Świadomie i odpowiedzialnie uczestniczy w ruchu drogowym jako pieszy i rowerzysta. Dobrze i samodzielnie posługuje się sprzętem komputerowym i oprogramowaniem – wykorzystując je do zdobywania i rozszerzania wiadomości. Bierze udział w konkursach przedmiotowych.

dobry	<i>Wiadomości i umiejętności średnio trudne, umiarkowanie przystępne; bardziej złożone i mniej typowe; przydatne, ale nie niezbędne w dalszym etapie kształcenia; pośrednio użyteczne w życiu.</i> Uczeń ma niewielkie braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania. Poprawnie wykonuje zadania twórcze wykorzystując do tego swoje wiadomości i umiejętności oraz chętnie korzysta przy tym z pomocy sprawniejszych kolegów – chcąc im dorównać. Stara się oszczędnie gospodarować materiałami, energią i czasem oraz uczestniczyć w organizowaniu stanowiska pracy. Przestrzega przepisów drogowych oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w pracowni. Napotyka niewielkie trudności w posługiwaniu się sprzętem komputerowym i programami multimedialnymi.
dostateczny	<i>Wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe; bezpośrednio użyteczne w życiu codziennym; najpewniejsze naukowo i najbardziej niezawodne; niezbędne na danym etapie kształcenia; proste i uniwersalne.</i> Uczeń nie w pełni opanował materiał nauczania przewidziany programem nauczania. Nie przejawia zainteresowań technicznych, dlatego rozwiązuje tylko zadania o średnim stopniu trudności. Miał trudności w zdobyciu karty rowerowej i nadal nie zawsze przestrzega zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Jest mało aktywny w poszerzaniu swoich horyzontów i rozwijaniu umiejętności. Podczas pracy z komputerem jest mało samodzielny i mało aktywny – wykonuje tylko minimum poleceń, aby nie uzyskać niedostatecznej oceny. Niechętnie i z pewnymi trudnościami współpracuje w zespole.
dopuszczający	<i>Wiadomości i umiejętności najprostsze, potrzebne w życiu, które umożliwiają uczniowi świadome korzystanie z lekcji.</i> Uczeń tylko wybiórczo i w ograniczonym stopniu zna wiadomości i posiada umiejętności przewidziane programem nauczania w danej klasie. Brak mu pomysłów technicznych, a zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje niechętnie nawet z pomocą nauczyciela. Nie jest zainteresowany pracą w grupie, ani pomocą kolegów. Nie uzyskał karty rowerowej. Często lekceważy przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy drogowe. Nieudolnie posługuje się fachowym słownictwem i sprzętem komputerowym.

niedostateczny	Uczeń lekceważąco podchodzi do swoich dużych braków w wiedzy i umiejętnościach. Nie rozwiązuje zadań o małym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela. Odrzuca pomoc innych uczniów. Nie szanuje poglądów ani pracy kolegów. Bardzo często nieobecny na zajęciach – kiedy obecny – to nie przygotowany. Nie jest zainteresowany poznaniem komputera i pracy przy nim. Nie posiada karty rowerowej, a wszelkie przepisy, nakazy i zakazy lekceważy.

Metody oceniania uczniów.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania.

Nauczyciel ocenia nie tylko końcowy efekt pracy ucznia, czyli wytwór, ale przede wszystkim:

- skuteczność wybranych metod uczenia się,
- zastosowanie teorii w praktyce,
- dobór metod i środków pracy (zarówno teoretycznej jak i praktycznej)
- posługiwanie się środkami i narzędziami pracy,
- jakość pracy związanej ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności lub jakość pracy związanej z wykonywaniem zadania wytwórczego,
- zaangażowanie ucznia w wykonywane zadanie,
- współpracę w zespole,
- dążenie ucznia do podnoszenia swoich kwalifikacji i zwiększania kompetencji,
- organizację i przebieg pracy,
- zachowanie bezpieczeństwa i porządku w miejscu pracy,
- kulturę osobistą i chęć pomocy innym.

Przy dużej ilości uczniów w klasie jest sprawą trudną – wręcz niemożliwą – aby wszyscy uczniowie uzyskali ocenę za każdy rodzaj działań i zachowań na każdych zajęciach.

Należy różnicować ocenianie poszczególnych uczniów:

- ci sami uczniowie nie powinni mieć zbyt wiele ocen za tą samą formę aktywności,
- podczas zajęć wymagających takiej samej lub podobnej formy aktywności oceniani powinni być różni uczniowie, przy zachowaniu takich samych zasad oceniania. Odstępstwa mogą być zastosowane jedynie w stosunku do uczniów z trudnościami w nauce – stwierdzonymi przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Podczas wykonywania zadań wytwórczych, trwających 2-3 jednostki lekcyjne, uczniowie mogą uzyskać kilka ocen za różne aspekty pracy, np.:

- przygotowanie projektu, szczególnie wykazanie się pomysłami i rozwiązaniami technicznymi,
- dobór metod i form pracy,
- wybór materiałów i narzędzi,
- racjonalne gospodarowanie materiałami, energią i czasem,
- współpracę w zespole,
- zaangażowanie w pracę – tu szczególną uwagę należy zwrócić na uczniów mniej sprawnych manualnie czy koncepcyjnie, ale bardzo się starających,
- zachowanie porządku w miejscu pracy,
- staranność wykonania zadania,
- bezpieczeństwo podczas wykonywania pracy,
- prezentacja wyników pracy.

Nie podlega negatywnemu ocenieniu ucznia jego nieudana próba zdobycia karty rowerowej – należy dać mu kolejną szansę i spróbować zmienić metody pracy i nauki, tak, aby każdy uczeń, który świadomie odczuwa taką potrzebę, najpóźniej w klasie 5 uzyskał dokument uprawniający go do poruszania się po drogach publicznych